

VART ÄR HÄSTAVELN PÅ VÄG?

Ridsports läsardebatt 16/2 2016

När jag bläddrade i Ridsport nr 3 i år blev jag faktiskt rädd. En artikel med rubriken ”Kritik av the ´one legged trot´ får mothugg” var ingen upplyftande läsning! Det verkar inte som om en del av hästvärlden förstår, vad de håller på med. Överörslighet är tydligen på modet och ska ge elitryttaren en häst, som kan utföra rörelser på ett spektakulärt sätt. Man kan tro, att det oftast är män, som har åsikter – de brukar inte ha så stora problem med överörslighet. Överörslighet, ofta förstärkt genom extrem stretching, ser man inte sällan hos gymnaster, dansare etc. Dessa människor får ofta problem med kroppen, när de blir äldre och inte är så aktiva längre. Självt har jag en liten fördel – läste till läkare på 1970-talet – och en stor nackdel – är överörslig. I snart 30 år har jag haft en gördel, som håller ihop mina bäckenben för att kunna gå och rida. Jag har foglossning, som ej gick tillbaka efter sista barnet. På äldre dar har dessutom ligamenten mellan mellanfotsbenen börjat bli uttöjda, så jag har ortopedinlägg i skorna samt tejpar fötterna för att kunna gå. Och så denna diffusa värk i kroppen, vilken dock blir bättre av rörelse. Det gäller dock att hitta sin bålstabilitet och stabilisera överörsliga leder med rätt muskelgrupper. Är det detta vi vill ha fram inom hästaveln? Hur många elitryttare har tålmod och kunskap att bygga upp en överörslig häst? Och vad händer med de hästar, som kommer att hamna hos ”vanliga” ryttare? Man får inte blanda ihop överörslighet med smidighet!

Jag har haft en riktigt överörslig häst f. 1984 e.Krevad – Rousseau. Han hade lätt för galoppombyten i serier, passage, halvbra piaff men kunde inte öka i traven. Han lögde på stegen med stora kliv! Eric Lette nämnde följande i en artikel i Ridsport 2001 – ”Det finns en annan risk, som börjar märkas utomlands nu. Det är att om arbetstraven är mycket rörlig, håller man på att tappa lite av hästarnas förmåga till längning. Idag är det ofta fråga om en större mellantrav”. Detta tål att begrundas! Varför inte jämföra Totilas med Valegro. Totilas ökade ofta med kort hals och sprattlande framben medan Valegro ökar med spänst. När jag gick dressyrdomarutbildningen för Hans-Helge Rasmussen i början av 1980-talet, sa han om denna sprattlande travökning ”att den skulle bedömas som cirkuskonster och inget annat”.

1997 arrangerade mitt företag Kinda Häst en exteriörbedömningskurs med Hans Barkevall. Han nämnde då, ”att om ca 10 år kommer dagens bästa hästar att vara medelbra”. Jag tror inte, att han menade denna ”one legged trot”, som det står om i ovannämnda artikel. Kanske han var lite imponerad av en viss överörslighet? En häst som travar i nämnda ”one legged trot” travar egentligen i 4-takt och är i framvikt (s.k. negativ diagonalförskjutning). Denna trav kan man se hos obalanserade hästar samt hos hästar med en obalanserad ryttare på ryggen. Man ser ofta detta fenomen i början av en ökning, då en del ryttare ”trycker på” med tillbakalutad överkropp och spänd rygg. I Ridsport nr 3 – 2003 fanns en artikel med rubriken ”Tyska domare slår larm! Ryttarna ”drar ihop” sina hästar”. På bilden ses en av världens bästa ekipage. Hästen ökar med kort hals, nosen bakom lodlinjen samt denna numera s.k. ”one legged trot”! Traven ska vara 2-taktig! Att få balans mellan bärkraften och den påskjutande kraften i hästens bakben kräver en ryttare i balans vars inverkan kan utveckla känslan av uppförsbacke (s.k. positiv diagonalförskjutning) i travarbetet. Detta får dock inte förväxlas med balanstrav. För ett antal år sedan läste jag en artikel, som handlade om den samlade skritten. Man hade kommit fram till, att en häst under ryttare inte lade mer vikt på sina bakben utan på sina framben. Denna samlade skritt är underkänd och ses ofta med en ryttare i bakvikt. Den här felaktiga sitsen ser man också ofta i piaff, då hästen piafferar med understuckna framben (ser ut som en gems).

Inom vissa idrotter kan man förbättra resultaten med bättre redskap, t.ex. stavhopp, skidor etc. Inom ridsporten arbetar vi dock med levande djur. Låt oss få behålla en kunskap om utbildning, som passar våra hästar oavsett vad vi ämnar använda dem till!

Maggi v.Wachenfeldt/Kinda Häst

